

Huvudman

Mora kommun
mora.kommun@mora.se

Ärendet

Tillsyn av grundskola Venjans skola i Mora kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Mora kommun en anmärkning avseende brister rörande arbetet med att ge en elev stöd i form av extra anpassningar om lärare befarar att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Mora kommun ska senast den **2022-11-30** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser undervisning och lärande, garanti för tidiga stödinsatser i förskoleklassen och lågstadiet, särskilt stöd och tillgång till elevhälsa.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2022 inlett en tillsyn av Venjans skola i Mora kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Venjans skola följer gällande bestämmelser om undervisning och lärande, garanti för tidiga stödinsatser i förskoleklassen och lågstadiet, extra anpassningar och särskilt stöd samt tillgång till elevhälsa.

Skolinspektionen har, som en del av utredningen genomfört verksamhetsbesök på skolenheten den 15, 16 och 17 mars 2022. Under besöksdagarna intervjuade Skolinspektionen elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt genomförde lektionsobservationer. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat åtgärdsprogram. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Skolinspektionens utredning framkommer att det finns elever som inte ges stöd i form av extra anpassningar, trots att lärare befarar att eleverna inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Lärare uppger, i Skolinspektionens begäran av uppgifter, att det finns elever som lärare befarar inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås i ämnet svenska som andraspråk. Som svar på Skolinspektionens begäran om information gällande om eleverna ges stöd i form av extra anpassningar i ämnet svenska som andraspråk uppger lärare att elever använder ett läromedel avsett för ämnet svenska som andraspråk. Det anges inte i svaret att några andra extra anpassningar görs inom undervisningen i detta ämne. Av Skolinspektionens intervjuer med andra lärare framkommer att de inom övriga ämnen ger stöd i form av extra anpassningar till de elever som befaras inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, och inte annat följer av 3 kap. 7 § skollagen, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt (3 kap. 5 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att ge en elev stöd i form av extra anpassningar om lärare befarar att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Utredningen visar att det finns elever som lärare befarar inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås i ett specifikt ämne och som inte ges stöd i form av extra anpassningar. Visserligen framkommer att undervisningen i det ämnet bedrivs med hjälp av ämnesspecifika läromedel, men att ett ämnesspecifikt läromedel används i undervisningen bedömer Skolinspektionen inte kan likställas med författningarnas krav på stöd i form av extra anpassningar.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Mora kommuns verksamhet vid Venjans skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att ge en elev stöd i form av extra anpassningar om lärare befarar att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Utredningen visar att det endast är ett fåtal elever som inte ges stöd i form av extra anpassningar i ett specifikt ämne. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela Venjans skola en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Undervisning och lärande

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Skolinspektionens intervjuer med elever, lärare, representanter för elevhälsan och genom Skolinspektionens lektionsobservationer framkommer att lärarna stärker elevernas vilja att lära och deras tillit till den egna förmågan, till exempel använder sig lärare av elevernas intresse i undervisningen samt varierar undervisningen. Vidare framkommer att utbildningen tar hänsyn till elevernas olika behov, till exempel används screeningar för att kartlägga elevernas kunskapsutveckling.

Rättslig reglering

Alla barn och elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav eller kravnivåer som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller ska

ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling (3 kap. 2 § skollagen).

Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov och läraren ska ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande samt stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan (Läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet [SKOLFS 2010:37] del 1 Skolans värdegrund och uppdrag och del 2 Övergripande mål och riktlinjer).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Garanti för tidiga stödinsatser i förskoleklassen och lågstadiet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Skolinspektionens intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektor framkommer att huvudmannen har en planering för när olika kartläggningar av elevernas kunskapsutveckling ska genomföras i grundskolan. I denna planering ingår de nationella kartläggningsmaterialen i förskoleklass, de nationella bedömningsstöden i årskurs 1 och de nationella proven i årskurs 3. Vidare framkommer att dessa kartläggningar genomförs. Det framkommer också att det om det utifrån dessa kartläggningar finns indikationer på att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som anges av kartläggningsmaterialet, bedömningsstödet eller det nationella provet så görs en särskild bedömning av elevens kunskapsutveckling av ansvarig förskollärare eller lärare i samråd med personal med specialpedagogisk kompetens.

Vidare framkommer att specialpedagogisk kompetens är delaktig i arbetet med extra anpassningar om det efter den särskilda bedömningen befaras att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som anges av kartläggningsmaterialet, bedömningsstödet eller det nationella provet. Resultatet av en uppföljning av de extra anpassningarna överförs till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs.

Rättslig reglering

Det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklassen, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav som ska uppnås i årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. Vidare ska det göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i lågstadiet i grundskolan, om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven

inte kommer att nå de kunskapskrav för årskurs 1 eller 3 som ska uppnås (3 kap. 4 § skollagen).

Vidare ska det, om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppnå de kunskapskrav som anges där, skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 3 kap. 5 § skollagen eller göras en anmälan till rektorn enligt 3 kap. 7 § skollagen. Det behöver inte göras någon särskild bedömning om förutsättningarna i 3 kap. 5 § eller 7 § skollagen redan är uppfyllda. Det ska i så fall skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 3 kap. 5 § skollagen eller göras en anmälan till rektorn enligt 3 kap. 7 § skollagen (3 kap. 4 § skollagen).

Vidare ska ansvarig förskollärare eller lärare samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning enligt 3 kap. 4 § skollagen. Ansvarig förskollärare eller lärare ska även samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid planering av stöd som anges i 3 kap. 5 § skollagen när det i förskoleklassen eller lågstadiet upptäcks att sådant stöd behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, och vid uppföljning enligt 3 kap. 4 b § skollagen. Sådant samråd behöver inte genomföras om den ansvariga förskolläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens (3 kap. 4 a § skollagen).

I slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet i grundskolan ska det genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts enligt 3 kap. 5 § skollagen i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Resultatet av denna uppföljning ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs (3 kap. 4 b § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Skolinspektionens intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektor framkommer att elever som befaras inte komma att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att eleverna getts stöd i form av extra anpassningar, eller elever som uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation anmäls till rektorn. Rektorn startar en utredning av elevens behov av särskilt stöd för varje sådan anmälan. Det framkommer även att vid en utredning av en elevs behov av särskilt stöd sker samråd med elevhälsan samt att rektorn fattar beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller att inte utarbeta åtgärdsprogram. Eleven och elevens vårdnadshavare underrättas om beslutet och hur det går till att överklaga till Skolväsendets överklagandenämnd.

Skolinspektionen har tagit del av det åtgärdsprogram som är aktuellt på skolan. Det framgår av åtgärdsprogrammet vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen av åtgärderna samt när åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Vidare framgår elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses. Av utredningen framkommer även att eleven och elevens vårdnadshavare ges möjlighet att delta när åtgärdsprogram utarbetas.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 § skollagen, ska detta anmälas till rektorn. Det samma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. Dessa bestämmelser och bestämmelserna i 3 kap. 9-12 §§ skollagen ska inte tillämpas, om en elevs stödbehov bedöms kunna tillgodoses genom en åtgärd till stöd för nyanlända och andra elever vars kunskaper har bedömts enligt 3 kap. 12 c § skollagen (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 3 kap. 11 § skollagen, i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 3 kap. 11 a § skollagen, eller i form av anpassad studiegång enligt 12 §. Om en utredning enligt 3 kap. 7 § skollagen visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Skolinspektionens intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektor framkommer att eleverna har tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Vidare framkommer att eleverna erbjuds minst tre hälsobesök som är jämt fördelade över skoltiden.

Rättslig reglering

Elever i förskoleklass och grundskola ska ha tillgång till elevhälsa. Elevhälsan ska innefatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses (2 kap. 25 § skollagen). Vidare ska varje elev i grundskolan erbjudas minst tre hälsobesök som innefattar allmänna hälsokontroller. Hälsobesöken ska vara jämnt fördelade under skoltiden (2 kap 27 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredare Linda Wolf.

Utredare Sara Carlsson har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Charlotte Rudebeck och utredare Jakob Durmaz Lotz medverkat.